

Raadsinformatiebrief

collegevergadering d.d. 21 januari 2025
Programma Leefbaar Venlo
Portefeuillehouder Burgemeester

ons kenmerk 238097
team RGVEWW
steller S.H.H. Helsen
telefoonnummer +31 77 3596343
e-mail s.helsen@venlo.nl
bijlage(n) -

Onderwerp

Pilot bodycams

Kennisnemen van

De pilot gebruik bodycams voor boa's team Veiligheid en wijkgericht werken

Aanleiding van

In de handhaving van de lokale veiligheid, leefbaarheid en de naleving van regels, is een belangrijke rol weggelegd voor buitengewoon opsporingsambtenaren (hierna te noemen: boa's). De boa die opereert in de openbare ruimte heeft een breed pakket aan bevoegdheden waardoor het lokale veiligheidsbeleid, gericht op de aanpak van overlast en andere feiten die de leefbaarheid aantasten binnen de openbare ruimte, kan worden gehandhaafd. De kans dat boa's tijdens het werk te maken krijgen met geweld, variërend van verbaal geweld tot fysiek geweld, neemt toe. De samenleving verandert en verhardt. Mede hierom zijn in diverse steden in Nederland, pilots gehouden met zogenaamde bodycams: kleine camera's die op het uniform worden gedragen. In veel gevallen werden de bodycams ook daadwerkelijk aangeschaft na de pilot. Ook de collegae van de politie, basisteam Venlo-Beesel zijn uitgerust met een dergelijke camera.

Het dragen van een uniform draagt er niet -automatisch- aan bij dat mensen zich gemakkelijker laten aanspreken of dat zij aanwijzingen opvolgen. De afgelopen periode stijgt het aantal incidenten en wordt hierover bericht in de pers. Deze (landelijke) trend is ook in Venlo te zien. Daarom hebben wij in het kader van personeelszorg en met het oog op de veiligheid van onze medewerkers besloten om aan de uitrusting van de boa's -voorlopig in de vorm van een pilot- een zogenaamde bodycam toe te voegen. Het filmen met een bodycam is feitelijk een observatie met behulp van een technisch middel: een vorm van versterkte waarneming. De opnamen worden gemaakt door een camera die is bevestigd aan het lichaam of de uitrusting van de drager. De camera registreert datgene waarop hij gericht is, in veel gevallen de gebeurtenissen die de boa en toezichthouder zelf meemaakt, ziet en/of hoort.

Kernboodschap

Middels een pilot van 6 maanden onderzoekt de gemeente Venlo of de bodycams daadwerkelijk de veiligheid van de boa's vergroot.

Doelen en duur van de pilot is te onderzoeken of:

1. te monitoren hoe vaak de bodycam daadwerkelijk wordt gebruikt;
2. de aanwezigheid van en het gebruik van de bodycam een de-escalerend effect heeft;
3. het dragen van een bodycam het gevoel van veiligheid bij de boa's en toezichthouders verhoogt;
4. de bodycam een bijdrage levert in het kader van opleiding, als het gaat om de evaluatie en verbetering van het eigen handelen. Een boa kan de door hem gemaakte camerabeelden terugzien

Raadsinformatiebrief

om zijn eigen handelen tijdens de ontstane dreiging te evalueren. Andere boa's kunnen deze beelden niet inzien.

De duur van deze pilot is 6 maanden, met de mogelijkheid om dit periodiek te verlengen indien de meerwaarde hiervan wordt vastgesteld. Gestreefd wordt om de pilot begin 2025 te laten beginnen. In beginsel worden 6 bodycams gehuurd. Alle medewerkers die met de uitvoering 'op straat' belast komen om toerbeurt hiervoor in aanmerking.

Te meten resultaten:

Hoe vaak de bodycam daadwerkelijk wordt gebruikt. De pilot is geslaagd als:

- De bodycam bijdraagt aan een de-escalerend effect;
- De bodycam het gevoel van veiligheid versterkt bij de boa en handhaver;
- De bodycam gemakkelijk te bedienen is;
- Het draagcomfort goed is en de bodycam goed functioneert.

Vorenstaande dient uit vraaggesprekken met boa's en handhavers naar voren te komen.

Inhoudelijke boodschap

De argumenten voor de pilot zijn in dit geval:

1. De bodycams hebben een de-escalerend effect op agressief en gewelddadig gedrag.
2. De beelden kunnen achteraf door de politie worden gebruikt voor de opsporing van verdachte(n) van geweld of agressie jegens de boa's (als bijvangst).
3. De boa's kunnen beelden gebruiken voor zelfevaluatie.

De volgende stappen/opgestelde stukken zorgen voor een goed verloop:

- Ondernemingsraad is geïnformeerd;
- Een werkinstructie voor de boa's. Dit is een praktisch document voor de boa's met daarin de interne werkafspraken over het gebruik van de bodycams en over de toegang tot de opnames;
- Een protocol bodycamopnames voor de betrokkenen. In dit protocol staat wie en voor welke doelen met de bodycamopnames mag werken;
- Een Data Protection Impact Assessment (DPIA) waarin de privacy risico's voor burgers en boa's staan, inclusief beschermingsmaatregelen is opgesteld.
- Er vinden evaluaties plaats gedurende de pilot. Tijdens en na de pilot worden gesprekken gevoerd met de boa's over het gebruik van de bodycam. Op basis van deze gesprekken wordt een notitie opgesteld met de resultaten van de pilot. Deze notitie is een belangrijke informatiebron bij het bepalen of na de pilot zal worden gekozen voor permanente inzet van de bodycams.
- De documenten zijn juridisch gecheckt;
- De boa's volgen een training bestaande uit een theorie- en praktijkgedeelte. De training wordt gegeven door een externe gerenommeerde trainer.

AVG

De pilot en daarmee het gebruik van bodycams wordt zodanig opgezet en ingericht dat dit voldoet aan de AVG. Op grond van deze Europese verordening mogen persoonsgegevens, waaronder camerabeelden, alleen worden verwerkt als hiervoor een rechtmatige grondslag bestaat. De AVG bevat een limitatieve opsomming van deze grondslagen. De rechtmatige grondslag voor deze verwerkingen van persoonsgegevens is het gerechtvaardigd belang van de gemeente in haar hoedanigheid van werkgever om haar werknemers te beschermen en te zorgen voor veilige werkomstandigheden ook op straat. Verder mag een boa de bodycam pas aanzetten wanneer hij of zij zich onveilig voelt of in een situatie terechtkomt die dreigt te escaleren. De beelden worden vervolgens versleuteld opgeslagen op een beveiligde server en kunnen niet zomaar worden uitgelezen. Hiervoor is een protocol opgesteld. Indien de beelden niet verder worden gebruikt, bijvoorbeeld in het kader van een opsporingsonderzoek, zullen deze na 28 dagen worden vernietigd. Zodra de beelden van de bodycam worden gevorderd door politie is de WPG van toepassing.

Communicatie

De bodycams worden openlijk en dus niet heimelijk ingezet. De bodycams zijn altijd goed zichtbaar en er wordt in principe een waarschuwing gegeven als een opname start.

Raadsinformatiebrief

Inwoners worden geïnformeerd via een bericht op de gemeentelijke nieuwswebsite Nu Venlo en social media. Op www.venlo.nl is een pagina ingericht waar de wettelijke verplichtingen rondom privacy en het opvragen van beelden wordt benoemd. De Ondernemingsraad heeft een instemmingsverzoek ontvangen en heeft met de pilot ingestemd.

Vervolgprocedure raad

De raad zal over de evaluatie c.q. het vervolg van de pilot geïnformeerd worden.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten